

Evlilikte Yetkinlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Evlilikte Yetkinlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21542>

Öz

Evlilikte Yetkinlik Ölçeği (EYÖ), evli bireylerin e?leriyle ve yak?n sosyal çevreleriyle olan ilişkilerinde sergiledikleri algılanan yeterlilik düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmiş özgün bir psikometrik araçtır. 2006 yılında Cihan-Güngör ve Özbay tarafından geli?tirilen bu ölçek, evlilik dan??manl??? ve aile araştırmalar? alanında bireylerin ili?ki yönetimi becerilerini ve uyum düzeylerini de?erlendirmek için kullanılmaktadır. Ölçek, geçerlik ve güvenirlik çal??maları sonucunda iki faktörlü sağlam bir yapıya sahip oldu?u kanıtlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Evlilikte Yetkinlik, Evlilik, Psikometrik Ölçek, Geçerlik, Güvenirlik, Aile Terapisi, ?li?ki Yeterlili?i.

Yazarlar

Hüdayar Cihan Güngör, Ya?ar Özbay.

Amaç

Evlilikte Yetkinlik Ölçeği'nin temel amacı, evli bireylerin evlilik yaşamının gerektirdi?i rolleri yerine getirmede ve ilişkisel zorluklarla ba?a çıkmada kendilerini ne derece yeterli (yetkin) algıladıkları?ı saptamaktır. Bu ölçüm, sadece e?ler arasındaki dinamikleri de?il, aynı zamanda çiftin yak?n çevreleriyle kurdu?u ilişkilerdeki yetkinliklerini de kapsamlı bir şekilde de?erlendirmeyi hedefler.

Ölçek, profesyonellere evlilik dan??manl??? süreçlerinde bireylerin güçlü ve zayıf yönlerini belirleme, müdahale stratejilerini geli?tirme ve evlilik uyumunu artırmaya yönelik çal??malara rehberlik etme imkanı sunmaktadır.

Yapı

Evlilikte Yetkinlik Ölçeği, bireyin evlilik bağlamında ba?arılı ve uyumlu bir ili?ki sürdürme becerisini kapsayan **evlilikte yetkinlik** (Marital Competence) kavramını ölçmektedir. Ölçek, toplam 33 maddeden oluşmakta ve iki ana boyutta bu yetkinliği de?erlendirmektedir:

E?le ?li?ki: Bu boyut, 19 maddeden oluşur ve evlilik içi ileti?imi, problem çözme becerilerini, duygusal yakınl??? ve e?ler arasındaki do?rudan etkile?im kalitesini ölçer.

Yak?n Çevreyle ?li?ki: Bu boyut, 14 maddeden oluşur ve evli çiftin ailesi, arkadaşlar? ve sosyal çevresiyle olan etkile?imlerdeki yeterlilik düzeyini ve sosyal destek almayı yönetme becerisini ölçer.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği, iki boyutlu modelin verilerle uyumunu belirlemek amacıyla uygulanan **doğrulayıcı faktör analizi (DFA)** sonuçlarına dayanmaktadır. Analiz sonucunda hesaplanan uyum indeksi değerleri, modelin kabul edilebilir düzeyde iyi bir uyum sergilediğini göstermiştir.

Elde edilen bağıl uyum indeks değerleri şunlardır: $\chi^2 = 2068.66$, $p < .000$, GFI=.99, AGFI=.99, CFI=1.00 ve RMSEA=.09. CFI değerinin 1.00 olması, modelin mükemmel bir uyum sağladığını göstermektedir. Ölçekteki tüm maddelerin faktör yükleri .49 ile .98 gibi güçlü bir aralıkta değerler almaktadır, bu da maddelerin ilgili faktörleri tutarlı bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Evlilikte Yetkinlik Ölçeği, yüksek düzeyde iç tutarlılık sergilemektedir. Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin **iç tutarlılık katsayıları** (Cronbach Alfa) .94 ile .96 arasında değer almaktadır.

Ölçeğin toplam puanının iç tutarlılık katsayısı ise **.96** olarak hesaplanmıştır, bu değer ölçeğin güvenilirliğinin mükemmel düzeyde olduğunu göstermektedir. Ayrıca, maddelerin ölçeğin genel yapısıyla olan uyumu, düzeltilmiş madde toplam puan korelasyon katsayıları .52 ile .77 arasında değerleriyle doğrulanmıştır, bu da her bir maddenin toplam puanı anlamlı ölçüde etkilediğini belirtir.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilmesi aşamasında, teorik olarak belirlenen Evlilikte Yetkinlik yapısının iki alt boyuttan oluştuğu hipotezi, **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** ile test edilmiştir. DFA sonuçları, ölçeğin iki faktörlü yapısının (Eylemli ve Yakın Çevreyle İlişkili) istatistiksel olarak geçerli olduğunu desteklemiştir.

Analiz, modelin yeterli düzeyde uyum sağladığını ve maddelerin ilgili faktörler altında yüksek yükler verdiğini göstermiştir. Bu bulgular, ölçeğin evlilikte yetkinliği çok boyutlu bir yapı olarak ölçme kapasitesini güçlendirmektedir.

Araç

Test Türü: Özgün Geliştirme

Format: 33 maddelik öz bildirim dayalı ölçektir (19 madde Eylemli, 14 madde Yakın Çevreyle İlişkili).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Evli Bireyler

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Evlilik ili?kisini sürdüren ve psikometrik çal??maya kat?lan bireyler.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktadır (1=hiçbir zaman - 5= her zaman).

Anahtar Kelimeler

Evlilik Yetkinli?i, Psikolojik Test, Cronbach Alfa, Do?rulay?c? Faktör Analizi, ?li?ki Kalitesi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hüdayar Cihan Güngör

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: hudayarcg@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, 2006 y?l?nda yay?mlanm??tır. Akademik ve ara?tırma amaçlı kullan?m genellikle orijinal makaleye at?f yapmak ?artıyla serbesttir. Ticari kullan?m, izinler ve güncel ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar (Hüdayar Cihan Güngör) ile do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Cihan-Güngör, H. ve Özbay, Y. (2006). Evlilikte Yetkinlik Ölçeğinin geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çal??ması. *Türk Psikolojik Dan??ma ve Rehberlik Dergisi*, 3(29), 79-93.

Orijinal makaleye ait ba?lant?: pdrdergisi.org

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına buradan ula??ılabilir: evlilikte-yetkinlik-olcegi-toad.pdf

Evlilikte Yetkinlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

E?le ?li?ki (19m)

Yak?n Çevreyle ?li?ki (14m)

ARABPSYCHOLOGY.COM